

Introducció. Les identitats minoritzades davant l'oportunitat del postmonolingüisme

Esther Monzó Nebot,* Juan Jiménez Salcedo

Universitat Jaume I, Castelló; Universidad Pablo de Olavide, Sevilla

This paper is the editors' introduction to the volume. The editors discuss the bearing of human biases on the social coexistence of different identities and the centrality of language and narratives in intergroup relations. Postmonolingualism is suggested as an emerging social and scholar worldview that can provide both insights and solutions for current world-wide challenges to a peaceful and thriving society. The papers included in this volume and their contributions to that paradigm are then presented.

Keywords: postmonolingualism; linguistic minorities; translation; interpreting; cognitive biases; intergroup relations

Aquesta presentació és la introducció dels editors al volum. S'hi tracta la influència dels biaixos cognitius en la coexistència de les diferents identitats dins la societat i la posició cabdal de les llengües i les narratives en les relacions intergrupals. Sobre aquesta base, s'ofereix el postmonolingüisme com a cosmovisió social i acadèmica que pot facilitar un major coneixement dels reptes que acara un món globalitzat en aquests moments en assegurar que la societat pot prosperar de forma pacífica i de les solucions a aquests reptes. Tot seguit es presenten els articles inclosos en el volum i la seua contribució al paradigma.

Paraules clau: postmonolingüisme; minories lingüístiques; traducció; interpretació; biaixos cognitius; relacions intergrupals

En un món interconnectat, els grups es configuren com a comunitats imaginades superant, de vegades, les distàncies físiques. La necessitat de pertànyer a una comunitat i de configurar-nos una identitat social (Tajfel, 1982) crea lligams amb llocs i connexions inesperats (Probyn, 1996: 22; Boden, Berenbaum i Gross, 2016). El teixit simbòlic de les xarxes imaginades dona prioritat a tot allò que crea imatges de pertinença per damunt de trets objectivables o dades més o menys empíriques (Quinn, 2005). Les narratives, els relats que ens creen una visió de fets i relacions, afecten la percepció de la nostra pròpia identitat social i la dels altres, explotant les emocions humanes i accedint als nostres valors sense el filtre més racional de la nostra cognició (Wagenaar, Koppen i Crombag, 1993; Pahl, 2004; Baker, 2005; Kuroiwa i Verkuyten, 2008; Romano i Porto Requejo, 2013; Reese, Chen, McAnally, Myftari, Neha, Wang i Jack, 2014). Creiem el que creiem per damunt del que pensem o del que veiem, també – o potser sobretot– quan bastim la nostra identitat.

Davant la diversitat actual, les identitats que continuen intentant configurar-se a partir de trets essencialistes troben cada vegada més obstacles i generen cada vegada més tensions. Al cap i a la fi, la pertinença a un grup social implica també una aversió instintiva a d'altres, en especial si amenacen, de forma simbòlica o no, la integritat de la

* Autora de correspondència. Email: monzo@uji.es

nostra identitat conjunta. L'eficiència de les narratives per crear hostilitat intergrup al és només equiparable a la seua capacitat de millorar les relacions entre els grups generant imatges de cooperacions específiques a través de testimonis personals. I això ens dona la clau que pot permetre'ns aconseguir una igualtat d'oportunitats real per a tots els membres d'aquesta societat globalitzada. L'ideal de justícia topa massa sovint amb el mur dels biaixos, dels prejudicis que afecten la convivència de diferents identitats socials. Com a humans, minoritzem per instint, però podem narrar per interès.

Les necessitats actuals de les societats demanen que les estructures i els individus acullen la diversitat reinterpretant els espais de tensió entre els trets identitaris. La llengua, com a tret distintiu per excel·lència, pot ser el punt de partida. La noció de *postmonolingüisme* ens permet entendre els espais socials com a aplecs d'identitats on cadascú aporta alguna variació diferent de la de l'altre. El multilingüisme fertilitza les llengües i configura les evolucions personals. Som fruit de diversos contextos amb distintes variacions lingüístiques que aprenem a negociar entre espais socials i que ens lliguen a experiències, llocs i persones. No hi ha cap experiència social sense aquesta tensió i la negociació resultant, i tampoc no ens fa falta. El repte és que la naturalitat amb què negociem la llengua pròpia pugui estendre's a la complexitat de factors amb què ens identifiquem els uns amb els altres per solucionar els conflictes intergrupals de què parteix la minorització.

Les contribucions que recull aquest volum intenten dissociar l'autoritat per dictar quins trets ens permeten crear primer i, després, acceptar o rebutjar i minoritzar grups socials d'una identitat en concret reificada en llengües, cultures, religions, races, gèneres, orientacions sexuals, edats o capacitats. El paradigma monolingüe d'identitats essencials ens bloca l'accés a la complexitat que marca l'evolució social i institucional. En aquest volum trobareu distintes propostes per superar-lo.

En concret, les aportacions se centren en les polítiques de traducció/interpretació (la gestió i les pràctiques de la traducció/interpretació i les conviccions sobre la traducció/interpretació), tant de llengües verbals (Li, sobre les polítiques lingüístiques de la Xina davant les llengües minoritzades) com de signes (Pérez, sobre com investigar la percepció d'intèrprets de llengua de signes als tribunals), com a part de les polítiques lingüístiques d'atenció a les comunitats minoritzades. Reben atenció especial l'accés a la justícia en contextos multilingües (Zambrano, sobre un cas específic als Estats Units), les polítiques educatives de promoció o supressió dels drets lingüístics reconeguts en l'ordenament internacional (Frasquet, sobre el crioll i les polítiques educatives a la Reunió, i Segura, sobre la seguretat lingüística a la Universitat Jaume I), que estableix la necessitat d'assegurar la igualtat de tots els individus en l'accés a la cultura (Sanz Moreno, sobre l'audiodescripció com a via d'accés per a les persones cegues i sordcegues). També s'hi tracta com la creació de recursos lingüístics esdevé essencial en la supervivència i la possibilitat de les llengües d'utilitzar-se amb normalitat, tant per la disponibilitat dels recursos (Casademont i Carod, sobre la necessitat de recursos lingüístics per garantir l'accés a la justícia) com de catàlegs adaptats a les necessitats dels usuaris (Domènech i Gelpí, sobre les eines per a la traducció al català del discurs jurídic).

També s'acaren les polítiques de traducció/interpretació com a vies de salvaguarda de la democràcia etnolingüística, de la qual la Unió Europea es declara defensora, i es posa l'atenció sobre pràctiques lingüístiques imperialistes (Molines, sobre com la traducció silencia la diversitat dialectal i fomenta el monolingüisme;

Moreno Pérez, sobre els canvis recents en la política d'informació governamental dels Estats Units) que intenten contrarestar la naturalitat del multilingüisme en l'experiència humana (com mostra De Higes, des dels processos de diàspora). Davant la urgència d'atendre la política lingüística envers les minories immigrants i sol·licitants d'asil en la conjuntura actual, diverses contribucions tracten la qüestió (Sijilmassi, sobre la funció de la traducció i la interpretació en la integració dels migrants a la ciutat de València; Hassan, sobre determinats recursos cognitius dels intèrprets naturals que n'equiparen l'execució als intèrprets formats) i insisteixen en la necessitat de trobar solucions a través de polítiques de traducció i interpretació que posen en primer terme l'interès de servir la societat (Hebenstreit, sobre el discurs ètic de la traductologia; Ohranovic, sobre l'ideal de servei en la professionalització dels intèrprets; Rodríguez Muñoz, sobre la necessitat de redefinir la funció i la competència socials de traductors i intèrprets jurats) i hi acosten els professionals per superar-ne la invisibilitat actual tant davant d'altres professionals com de la societat en general (Zörweg, sobre la imatge dels traductors i intèrprets judicials en la premsa espanyola).

Altres contribucions posen l'èmfasi en aspectes sociocognitius i, molt especialment, en el colonialisme cognitiu que s'exerceix des d'estructures de poder (Leal, sobre com tota una professió, la d'intèrpret de conferències, acull o supera un discurs hegemònic) i com aquest no supera, de vegades, la transferència intercultural. El poder també és un tema recurrent, en especial en tractar les desigualtats i en veure com la traducció pot ser una via perquè els individus puguin acumular major capital, simbòlic o no (Gasca, sobre la traducció que exerceixen els estudiants d'espanyol com a llengua d'herència als Estats Units).

Referències

- BAKER, Mona (2005): «Narratives in and of Translation», *SKASE. Journal of Translation and Interpretation*, 1, p. 4-13.
- BODEN, Matthew Tyler; Howard BERENBAUM i James J. GROSS (2016): «Why do people believe what they do? A functionalist perspective», *Review of General Psychology*, 20 (4), p. 399-411.
- KUROIWA, Yoko i Maykel VERKUYTEN (2008): «Narratives and the Constitution of a Common Identity: The Karen in Burma», *Identities*, 15 (4), p. 391-412.
- PAHL, Kate (2004): «Narratives, artifacts and cultural identities: An ethnographic study of communicative practices in homes», *Linguistics and Education*, 15 (4), p. 339-358.
- PROBYN, Elspeth (1996): *Outside Belongings*, Londres, Routledge.
- QUINN, Jocey (2005): «Belonging in a learning community: the re-imagined university and imagined social capital», *Studies in the Education of Adults*, 37 (1), p. 4-17.
- REESE, E.; Y. CHEN; H. M. MCANALLY; E. MYFTARI; T. NEHA; Q. WANG i F. JACK (2014): «Narratives and traits in personality development among New Zealand Maori, Chinese, and European adolescents», *J Adolesc*, 37 (5), p. 727-737.
- ROMANO, Manuela i María Dolores PORTO REQUEJO (2013): «Emotion, attention and idiolectal variation in radio narratives», *Revista española de lingüística aplicada*, Extra 1, p. 143-164.
- TAJFEL, Henri (ed.) (1982): *Social Identity and Intergroup Relations*, Cambridge, Cambridge University Press.

WAGENAAR, Willem A; Peter J van KOPPEN i Hans F M CROMBAG (1993): *Anchored Narratives: The Psychology of Criminal Evidence*, Nova York, St. Martin's Press.